

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА
ЈЛБ „ИЛИНДЕН“ - ДЕЛЧЕВО
ЗА 2021 ГОДИНА**

Изработила: Биљана Петровска

Јануари 2021 г.

Визија

Библиотеката „Илинден“ ќе биде и понатаму регионален сервис, каде секој граѓанин ќе има можност за пристап до културна или научна содржина и информации на најбрз и најевтин начин

Мисија

„Јакнењето на човечките и техничките ресурси и дигитализацијата на библиотечниот фонд заради поефикасна трансформација на библиотеката од „тврдина на знаење“ во „океан на информации“ согласно приоритетите на библиотеката и европските стандарди.“

Области и делувања:

- 1.** Континуирано усовршување и изнаоѓање механизми за привлекување на читателите преку подигање на нивото на услуги и техничките можности на библиотеката.
- 2.** Дигитализација на содржините, поврзување на библиотечниот информативен систем во државата и пошироко, и вршење каталогизација на новите изданија.

- 3.** Организирање промоции и преземање активности за информирање на стручната и пошироката јавност за работењето на заедницата.
- 4.** Чување и негување на културната разноликост и адекватен пристап до библиотечниот материјал од страна на лицата со посебни потреби.
- 5.** Заштита на книжните фондови, ракописниот и електронскиот материјал, што се културно наследство посебно роднокрајниот оддел при библиотеката.
- 6.** Отварање на катче за најмалите каде што децата ќе можат да ги развиваат своите способности за читање и љубов спрема книгата и убавиот пишан збор.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1. Област на делување:

Континуирано усовршување и изнаоѓање механизми за привлекување на читатели

ЦЕЛИ:

Изнаоѓање механизми за привлекување на читатели преку подигање на нивото на услуги и техничките можности на библиотеката

ЗАДАЧИ:

- Да се сосредочи потребата на децата-читатели на грижата кон нив, нудејќи забавно, доверливо и стимулирано опкружување за школските активности и разонода, вклучувајќи игри и нови технологии на воспоставување соработка со училиштата и другите образовни институции. Во таа смисла е можно воведување на часови по лектира за читателите од основните и средното училиште, каде учениците доброволно ќе се пријавуваат непосредно пред обработката на материјалите во училиштата.
- Континуирано усовршување на постоечкиот персонал како и биолошко подмладување на кадарот, преку ангажирање на млади креативни стручни работници (волонтерски или со договор на дело) во зависност од нивната способност и проектните барања. Со нивна помош ќе се

развие улогата во центар на де-институционално и неформално образование кое нуди содржина, обука, поддршка на граѓаните во сите етапи на животот до максимална искористеност на потенцијалот на е-усовршување.

- Да се допринесе во развојот на функционалната писменост на информатичкото општество со постојано унапредување на читањето (техники за брзо читање) во сите облици вклучувајќи го и интернет-читањето.
- Еволуција на нивото на услугите на библиотеката како јавен сервис преку поставување на сандачиња со Анонимен коментар и преку обработка на резултатите од анкетањето поставено на интернет фб страницата на библиотеката.

2. Област на делување:

Дигитализација на содржините и поврзување во библиотечниот информативен систем во државата и пошироко

ЦЕЛ: Минимум посредништво помеѓу читателот-корисникот и информацијата реализирана преку

- информациско описменување на корисникот
- соработка на библиотеката во кооперативна изградба на базата податоци и порталот, согласно платформата COBISS,
- континуирана услуга на корисникот
- меѓубиблиотечна соработка преку позајмица и координирана набавка на сродни библиотеки
- едноставна обработка на електронските извори на податоци и нивно користење

ЗАДАЧИ:

-Ако знаењето е моќ, тогаш дигиталното знаење е поголема моќ. Новите генерации се раѓаат во дигитален свет каде образованието станува

индустрија на знаење каде припаѓа, чии дел е библиотеката.Знаењето се повеќе се ослободува од материјални носители (хартија)што не значи дека класичниот модел на постоење на библиотеките целосно е заменет.

-Континуираната соработка со Матичната библиотека во Скопје која ја опфаќа платформата за регионална библиотечна соработка на просторот на бившите југословенски републики – COBISS.Оваа платформа представува организациски модел на поврзување на библиотеките во библиотечно-информциски систем со заемна каталогизација,заемна библиографско-каталожка база на податоци – COBIV и локални бази на податоци на библиотеките учеснички,база на податоци за библиотеките COLIB,нормативна база на податоци CONOR,како и бројни други функции на т.н.виртуелна библиотека.Стручните основи и технолошки претпоставки за функционирање на системот се: стандардизирана и заемна обработка на библиотечната граѓа и уедначено водење на каталог,соодветна оспособеност на стручните работници за заемна каталогизација и комјутерска и комуникациска поврзаност на библиотеките.

-Стратегијата на глобална библиотека подразбира финансиска поддршка за библиотечни извори во целиот свет за да се оствари формирање и одржување глобална библиотека која ќе нуди библиотечни услуги на корисниците секаде во светот.Улогата на библиотеката е да му овозможи бесплатен пристап до знаење на корисникот.Во тој процес,следејќи ја трансформацијата,библиотеката,согласно законите за култура и библиотеки,глобализацијата се одвива најпрво во европски рамки,а потоа и пошироко.

-Библиотеките мораат да се трансформираат според потребите на корисниците во оваа време и да соработуваат меѓусебно,интензивно поддржувајќи се на меѓународни кодекси.Водич во таа соработка е

Универзитетската библиотека во Скопје, која има потпишано меѓународни договори и кодекси. Според тие кодекси, библиотекарите на сите корисници без разлика на раса, пол, националност и останати разлики, им ги даваат на корисниците бараните информации и публикации на најдобар начин. Соработката меѓу библиотеките е можна преку заедничка презентација на светските библиотеки-портал, односно водич низ интернет.

3. Област на делување

Организирање промоции на научни дела и книги и преземање активности за информирање на стручната и пошироката јавност за работење на заедницата.

ЦЕЛ: 4. промоција на целокупната дејност и услуги на библиотеката и евалуација преку прашалник на посетителите на страницата-корисници на услугите на истата.

ЗАДАЧИ:

- Библиотеката не е само место каде што се чуваат книги и ракописи и електронски материјал. Соработката со локалните и националните групации, издавачки куќи, самостојни автори и останати услужни организации со цел да се поттикне растот на индустријата на знаењето во нашата земја преку нудење адекватни услуги.
- Инфобусот-територијална подвижност во пресрет на корисниците – читатели или доближување до читателите од руралните средини, која согласно националната програма за култура е обврска на културните институции.
- Континуирана соработка со локални и национални медиуми за промоција на услугите и дејностите на библиотеката и информирање на стручната и пошироката јавност за работење на заедницата.
- Промоција на квалитетот на услугите и содржините на библиотеката на WEB – страна преку која ќе се врши и евалуација преку прашалници

поставени на страницата каде читателите ќе сугерираат и оставаат коментари за тековните активности на библиотеката.

4. *Област на деливање:*

Негување на културната разноликост и адекватен пристап до библиотечен материјал од страна на лицата со посебни потреби.

ЦЕЛ:6 *Развој на демократското општество преку соработка со НВО и локалната заедница и пошироко во склоп на заеднички проекти.*

ЗАДАЧИ:

- Согласно националната програма за култура, мултикултурниот концепт обезбедува, стимулира и охрабрува особености на националните заедници како предуслов за интеркултурација каде ќе се збогатат содржините (историски, стручни, научни) и формите се заради нов квалитет на општеството.
- Да се охрабри чувството на припадност на локалното опкружување, семејна историја и традиција во се глобализираниот свет за да се остави на генерациите содржини (ракописи, книги, електронски материјал со еден збор е „колективно памтење“ да се чуваат во националната библиотека, музеј и архивите.
- Да се обезбеди библиотечен материјал за лица со посебни потреби (слепи лица) чија маргинализација во општеството ќе се ублажи преку **еднаквиот пристап до информации и податоци.**
- Иницијативи за соработка од страна на библиотеката со НВО, Фондации, локалните и националните медиуми, локалните стопанственици и спонзори кои би обезбедиле вонбуџетски извори за финансирање, а сето тоа заради поефикасно приближување на јавниот сервис подеднакво до сите граѓани-корисници.

5. *Област на делување:*

Заштита на книжните фондови,ракописи и електронскиот материјал што се културно наследство

ЦЕЛ 6:*Заштита на културното богатство во облик на книги,ракописи и електронски материјал согласно приоритетите а националната програма за култура*

ЗАДАЧИ:

- Библиотеките мораат да имаат посебни услови во чување и заштитување на библиотечниот материјал, а посебно заштита на книжниот фонд,ракописните материјали,електронските податоци што се културно наследство.Треба прецизно да се дефинираат условите за промоција и размена на ракописи и материјали што представуваат културно наследство.
- Електронските податоци брзо се стекнуваат и губат , односно менуваат.Библиотеките бираат свој фонд,а океанот информации на интернет изобилува со разноликост.Трошоците на дигитализација се големи и затоа треба да се формира систем на зачувување на е-материјалите,складирање и класифицирање.
- Подигање на степенот на совесно и соодветно служење со библиотечниот материјал од страна на корисниците со воведување механизми за навремено,одговорно и соодветно враќање на позајмениот библиотечен материјал.

6. *Област на делување*

Отварање на катче за најмалите каде што децата ќе можат да ги развиваат своите способности за читање и љубов спрема книгата и убавиот пишан збор.

ЦЕЛ:Набавка на детска литература,пред се сликовници ,која ќе доринесе за поголема едукација на децата и младите во нашето општество,а воедно и развивање на поголема љубов кон книгата.

ЗАДАЧИ:

Задачите за секоја библиотека се да ги едуцираат и оспособат сите читатели,а посебно младите и децата за да ја сакаат книгата и да се однесуваат со љубов кон неа. Со отворање на катче за најмалите ќе се зголеми интересот на читателите,вклучувајќи ги и децата кон книгата и убавиот пишан збор..Со самото тоа ќе дојде и до отворање на нови работни места кои ќе помогнат со самата едукација на најмладите а воедно и на некој начин се обезбедуваат самите деца додека се во библиотеката, како и сигурност на нив и на родителите.

Ф И Н А Н С И Р А Њ Е

Финансирање: Во 2021 година на библиотеката и се одобрени 4.797.801 денар, утврдени според методологјата на Министерството за култура од кои на бруто плати отпаѓаат 4.379.801 денар., за останати трошоци 418.000 денари, какои пренесен вишок на приходи од претходната година 714.455 денари.

Библиотеката и во 2021 година во рамки на своите кадровски и финансиски можности ќе реализира и други активности, а во реализација ќе бидат вклучени сите вработени како и соработници од други институции, а сето тоа во соработка со училиштата и сродните институции во градот и пошироко.

ЈЛБ „Илинден“ - Делчево
Директор
Биљана Петровска